

Visie Sociaal Rhenen 2030

Voor elkaar in Rhenen

26 mei 2023

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Relatie Visie op Rhenen 2035	3
Achtergrond- wat is het sociaal domein?	3
Proces	4
Leeswijzer	4
1. Sociaal Rhenen in 2023	5
Veel activiteiten in Rhenen, Achterberg en Elst	5
Betrokken organisaties	5
Aandacht voor sport en bewegen	5
Goede samenwerking	5
2. Trends en ontwikkelingen	6
Aantal inwoners neemt toe	6
Woningbouwontwikkeling	6
Krapte op de arbeidsmarkt	6
Dubbele vergrijzing	6
Grotere druk op mantelzorgers	6
Migratie vraagt aandacht	7
Jongeren voelen zich gelukkig, maar hebben wel vaker mentale klachten	7
Verandering doelgroep Participatiewet	7
Armoede	8
Steeds minder vrijwilligers	8
Polarisatie	8
De wet- en regelgeving vanuit het Rijk is continu in beweging	8
3. Hoe ziet Sociaal Rhenen er in 2030 uit? -Toekomstbeeld	9
Visie Sociaal Rhenen 2030	9
Missie	9
Rhenense principes	10
4. Van visie naar strategie	12
Pijler Gezond en vitaal	12
Pijler Ontmoeten en verbinden	14
Pijler Passende en toegankelijke voorzieningen	16
Pijler Aantrekkelijke leefomgeving	18
Pijler Leren, werken en ontwikkelen	20
Bijlage 1: Trendrapportage Visie Sociaal Rhenen 2030	22
Bijlage 2: Opbrengsten participatietraject	22

Inleiding

De gemeenteraad stelt met de Visie Sociaal Rhenen 2030 'Voor elkaar in Rhenen' vast welk toekomstbeeld zij voor ogen heeft voor het sociaal domein in Rhenen, Elst en Achterberg.

De Visie Sociaal Rhenen 2030 is opgesteld met inbreng van inwoners, professionals en maatschappelijke partners van de gemeente Rhenen. Zo zorgen we voor een breed gedragen visie.

Deze visie is leidend in de keuzes en activiteiten van de gemeente en hun partners binnen het sociaal domein. De keuzes en activiteiten moeten leiden tot gezonde en vitale inwoners van Rhenen, Elst en Achterberg. Zodat zij in staat zijn om met fysieke, mentale en sociale uitdagingen in het leven om te gaan. De Visie Sociaal Rhenen 2030 is er ook voor onze inwoners, vrijwilligers en onze maatschappelijke partners. Zo is duidelijk wat zij van de gemeente kunnen, en mogen verwachten als het gaat om welzijn, zorg en ondersteuning.

Het college, de gemeenteraad en de adviesorganen toetsen de voortgang en resultaten hiervan, in ieder geval tot aan 2030.

Relatie met Visie op Rhenen 2035

De Visie op Rhenen 2035 is een toekomstvisie en omgevingsvisie die richting geeft voor de komende jaren tot aan 2035. De Visie op Rhenen 2035 geeft aan waar we op inzetten bij wonen, werken, samenleven, bereikbaarheid en de openbare ruimte in de gemeente Rhenen.

De Visie op Rhenen 2035 is de hoofdvisie van de gemeente Rhenen. De Visie Sociaal Rhenen 2030 gaat dieper in op de sociale onderdelen en borduurt voort op de Visie op Rhenen 2035. Beide visies staan in verbinding met elkaar en vullen elkaar aan.

Onderwerpen zoals wonen, bereikbaarheid en economie uit de Visie op Rhenen 2035 zijn ook van toepassing op deze visie. Omdat deze onderwerpen al uitgebreid in de Visie op Rhenen 2035 worden behandeld, komen deze onderwerpen beknopt terug in de Visie Sociaal Rhenen 2030.

Achtergrond- wat is het sociaal domein?

Het sociaal domein gaat over alle inspanningen die we als gemeente verrichten in de zorg en ondersteuning aan onze inwoners. Dit doen we vanuit twee rollen:

1. Als behartiger van het algemeen belang; algemeen belang voor de leefbaarheid, veiligheid en vitaliteit van de samenleving. Vanuit het algemeen belang hebben we een faciliterende en stimulerende rol. Deze rol is gericht op het creëren en in stand houden van een sterke, vitale en zelfredzame samenleving. Vanuit dit algemeen belang dragen we ook bij aan het voorkomen van problemen: preventie.
2. Als uitvoerder van wettelijke taken; als gemeente zijn we er als vangnet voor de inwoners die (tijdelijk) hulp of ondersteuning nodig hebben. In principe geldt: een inwoner organiseert zelf of binnen zijn of haar sociaal netwerk wat hij of zij kan. De gemeente vult aan wanneer de inwoner dit (tijdelijk) niet zelf kan regelen. Door de inwoner eerst zoveel mogelijk zelf te laten regelen, willen we bereiken dat zelfredzaamheid en samenredzaamheid van de samenleving en de individuele inwoners versterkt wordt. De taken zijn vastgelegd in wet -en regelgeving.
In deze visie staat hoe we hier invulling aan geven.

Proces

Het proces van de Visie Sociaal Rhenen 2030 heeft vijf stappen.

Stap 1: Onderzoeken

We stelden een trendrapportage op (bijlage 1). De rapportage geeft ons inzicht in de trends en ontwikkelingen die van invloed zijn op het sociaal domein, nu en op de langere termijn. De trendrapportage is ook de basis voor de keuzes die we moeten maken.

Samen met inwoners, maatschappelijke partners en professionals is er vervolgens een beeld gecreëerd van Sociaal Rhenen door ons af te vragen: wat gaat er goed en willen wij behouden in Rhenen en wat zijn de dromen en verlangens voor de toekomst? Dit gebeurde aan de hand van vier themabijeenkomsten en tien werkbezoeken aan specifieke groepen. Een overzicht van de opbrengsten staan in bijlage 2.

Stap 2: Visie vormen

De opbrengsten uit de vorige stap bieden een belangrijke basis voor het opstellen van de visie en de uitwerking daarvan in vijf pijlers.

Stap 3: Toetsen

De conceptvisie is getoetst op haalbaarheid met behulp van contextscenario's. Dit gebeurde met experts op verschillende beleidsterreinen. Ook hebben we de conceptvisie getoetst op juistheid en haalbaarheid door het voor te leggen aan professionals, maatschappelijke partners en inwoners. Naar aanleiding van de toetsing is de conceptvisie meerdere malen bijgesteld.

Stap 4: Realiseren

Als de visie is vastgesteld, gaan we aan de slag. Zo zorgen we ervoor dat we uitvoeren wat we hebben geschreven. We vertalen de visie naar concreet beleid en voeren dat uit. Tot aan 2030 veranderen de omstandigheden en ook de wet -en regelgeving. Daarom letten we ook tussentijds erop dat de visie nog actueel is.

Stap 5: Evalueren:

Aan het begin van de nieuwe bestuursperiode toetst het college of de visie nog voldoet of dat bijstelling noodzakelijk is.

Leeswijzer

Dit visiedocument is geschreven vanuit de gemeente richting haar inwoners, vrijwilligers en maatschappelijke partners. Als er 'inwoners' staat, hebben we het over alle inwoners; kinderen, jongeren, volwassenen en ouderen. Het document bestaat uit vier hoofdstukken. In het eerste hoofdstuk schetsen we het huidige beeld van sociaal Rhenen. In hoofdstuk twee beschrijven we de belangrijkste trends en ontwikkelingen die van invloed zijn op de toekomst van het sociaal domein. In hoofdstuk drie staat hoe het toekomstbeeld er in 2030 uitziet. Dat is beschreven aan de hand van de missie, de visie en de Rhenense principes. Tot slot geven we in hoofdstuk vier een doorkijk hoe we de visie willen vertalen naar de praktijk. Dat gebeurt op basis van vijf pijlers. Deze pijlers vormen de kaders voor de nadere uitwerking in beleid. Naast dit visiedocument komt er ook een publieksversie voor inwoners.

1. Sociaal Rhenen in 2023

Er gaat al heel veel goed in Rhenen. Dat er al veel goed gaat in Rhenen, blijkt uit de verschillende bijeenkomsten en werkbezoeken. Dat wat goed gaat willen we natuurlijk behouden. Mensen staan in Rhenen voor elkaar klaar en er zijn veel vrijwilligers actief die zich inzetten voor anderen. Er zijn veel laagdrempelige voorzieningen zoals Buurtgezinnen en het Talenthuis. Ook vanuit de geloofsgemeenschappen wordt veel gedaan om elkaar te helpen en elkaar te ontmoeten.

Veel activiteiten in Rhenen, Achterberg en Elst

In onze buurtcentra de Buurtgarage, de Westpoort, Het Bestegoed en het Dorpshuis Achterberg worden allerlei activiteiten georganiseerd. Kaartavonden, bingo, samen eten of gewoon een kop koffie en een praatje. Naast alle activiteiten binnen, genieten veel mensen ook van de rust en de natuur buiten. Buiten zijn ook wandelgroepen actief en zijn er sportprojecten voor kinderen en jongeren. Dit bleek ook al tijdens het eerdere participatietraject van de Visie op Rhenen 2035. Ook op andere plaatsen zijn er allerlei activiteiten bijvoorbeeld via de kerken of de moskee.

Betrokken organisaties

Er zijn veel betrokken maatschappelijke organisaties die in samenwerking met anderen ondersteuning bieden aan de inwoners die hulp kunnen gebruiken. Ondersteuning bij schulden of de administratie, het aanleren van digitale vaardigheden of het koppelen van een maatje om eenzaamheid tegen te gaan. Voorbeelden hiervan zijn HulpMaatje Rhenen, Bibliotheek ZOUT en Humanitas.

Aandacht voor sport en bewegen

Er zijn veel actieve sportverenigingen. Op het gebied van sport en bewegen zien we ook veel initiatieven vanuit de samenleving zoals wandelgroepen, sportprojecten voor jongeren in Achterberg, beweegroutes en beweegmomenten voor ouderen. Deze activiteiten dragen bij aan een hechte en sterke samenleving.

Goede samenwerking

Zorgprofessionals werken goed samen. Er zijn korte lijnen en professionals weten elkaar steeds beter te vinden als er complexe situaties zijn. Ook het contact met scholen gaat goed, waardoor signalen vroeg worden opgepakt.

2. Trends en ontwikkelingen

Ondanks dat er veel goed gaat zijn er ook trends en ontwikkelingen die op ons af komen. Behouden wat er goed gaat is niet vanzelfsprekend als we hier geen rekening mee houden. Het sociaal domein staat nu al onder druk door onder andere wachtlijsten, de krapte op de arbeidsmarkt en steeds complexere problematiek op het gebied van zorg en welzijn. Maar ook andere trends zijn van invloed op het sociaal domein. Als we alles hetzelfde blijven doen kunnen we de kwaliteit van zorg en ondersteuning niet blijven garanderen en blijven de kosten stijgen.

In dit hoofdstuk beschrijven we de belangrijkste trends en ontwikkelingen die de komende jaren van invloed kunnen zijn. In bijlage 1 staat een volledige trendrapportage die inzicht geeft in het brede sociaal domein. Richting de toekomst is het van belang om deze trends te blijven monitoren. Zo kan er tijdig bij gestuurd worden als dit nodig is. Dit geldt ook voor het toekomstig beleid. Hierbij kijken we ook naar de samenloop en wisselwerking van trends en ontwikkelingen.

Aantal inwoners neemt toe

In 2022 heeft Rhenen 20.265 inwoners. Het aantal inwoners in Rhenen is tussen 1996 en 2022 met 19% gegroeid. Ieder jaar komen er meer mensen in Rhenen wonen dan dat er vertrekken. Hierdoor blijft het aantal inwoners stijgen. De verwachting is dat het inwoneraantal richting 2040 nog met 6% stijgt. Deze stijging van het aantal inwoners is nog zonder de beoogde woningbouwontwikkeling in de gemeente Rhenen. Met het bouwen van nieuwe woningen moeten we rekening houden met de effecten op de sociaal maatschappelijke voorzieningen in Rhenen.

Woningbouwontwikkeling

Jongeren kunnen in de gemeente Rhenen nu moeilijk een geschikte woning vinden. Er is een wachtlijst voor sociale huurwoningen en koophuizen zijn vaak te duur voor starters. Het risico bestaat dat jongeren noodgedwongen (te) lang thuis wonen of verhuizen naar een andere gemeente. Voor ouderen is behoefte aan levensloopbestendige woningen waar zij oud kunnen worden. Daarmee komen mogelijk ook weer eengezinswoningen vrij voor jonge gezinnen.

In de Visie op Rhenen 2035 en de woonvisie staat hoe hier in de komende jaren invulling aan wordt gegeven. Er zijn meerdere ontwikkelingen en plannen om te zorgen dat er zo snel mogelijk, voor iedereen die een woning nodig heeft, er ook een woning beschikbaar komt.

Krapte op de arbeidsmarkt

In diverse sectoren is sprake van een krapte op de arbeidsmarkt. Tekort aan zorgpersoneel zorgt voor oplopende wachtlijsten. Ook als overheid hebben we last van krapte om onze taken in het sociaal domein uit te voeren. De inwoners die niet aan het werk zijn, hebben vaak meer begeleiding, ondersteuning of (om)scholing nodig om aan het werk te komen.

Dubbele vergrijzing

Naar verwachting wonen er in 2030 relatief veel ouderen in Rhenen. In 2022 is 16% van de Rhenense inwoners tussen de 65 en 79 jaar. Volgens de laatste prognose stijgt deze groep inwoners naar 18% in 2040. Het aantal inwoners van 80 jaar en ouder stijgt van 5,8% in 2022 naar 9,5% in 2040. Deze dubbele vergrijzing zorgt naar verwachting voor een toename in de vraag naar zorg en ondersteuning of aanpassingen in woningen. Aan de andere kant zijn veel ouderen ook nog lang actief en zetten zij zich vaak nog in als vrijwilliger.

Grotere druk op mantelzorgers

Zowel het verlenen van mantelzorg als mensen die mantelzorg ontvangen komt voor in alle leeftijdscategorieën. Het landelijk beleid is erop gericht dat inwoners zo lang mogelijk (zelfstandig) thuis blijven wonen en zorgen voor elkaar. Krapte op de arbeidsmarkt leidt tot wachtlijsten in de zorg. Mensen zoeken zelf naar alternatieven en doen steeds meer beroep op het netwerk, mantelzorgers, vrijwilligers en informele zorg. Door de dubbele vergrijzing kan dit nog verder toenemen. De toenemende vergrijzing zorgt er ook voor dat (een deel van) de huidige mantelzorgers straks zelf ook zorg nodig hebben. Het aantal mensen dat in staat is om mantelzorg te verlenen neemt daardoor juist af, als we hier niet tijdig op inspelen. Dit kan weer zorgen voor extra druk op de professionele zorg.

Migratie vraagt aandacht

Een verhoogde instroom van asielmigranten heeft invloed op de gemeente Rhenen. Deze mensen zijn gevlucht uit het land van herkomst. Sommigen van hen keren weer terug, maar de meesten bouwen hier een nieuw leven op. Naast de maatschappelijke opgave voor huisvesting, vraagt dit ook om een zorgvuldig inburgeringsproces. Met aandacht voor de verschillende culturen en verbinding tussen deze nieuwe inwoners met de huidige Rhenense samenleving.

Jongeren voelen zich gelukkig, maar hebben wel vaker mentale klachten

Driekwart van de jongeren tussen 13 en 17 jaar is over het algemeen gelukkig. Thuis voelt 5% van de jongeren zich ongelukkig. Bijna de helft van de jongeren vindt het niet leuk op school. Jongeren ervaren meer zorgen sinds de coronapandemie. Het aantal jongeren met mentale klachten is toegenomen. Tien procent van de jongeren ervaart zelfs ernstige eenzaamheid. Eenzaamheid komt voor op alle leeftijden. Zo voelt bijna een derde van de 65-plussers zich sociaal eenzaam. In de leeftijdscategorie van 18 tot 64 is dit bijna een kwart.

Verandering doelgroep Participatiewet

Binnen de Participatiewet krijgen we de komende jaren een grotere instroom van inwoners die voorheen een Wajong-uitkering kregen. Dat betekent iets voor de wijze waarop en de mate waarin we mensen naar de arbeidsmarkt kunnen toeleiden. Daarom wordt er steeds meer gesproken over het ontwikkelen van een inclusieve arbeidsmarkt, waarin iedereen kan en mag meedoen vanuit individuele vermogens, ontplooiingskansen en autonomie.

Armoede

Ongeveer 10% van de Rhenense inwoners heeft langdurig een laag inkomen. Als gevolg van onder andere de inflatie in 2022 en 2023, komen er waarschijnlijk steeds meer huishoudens in de financiële problemen. Deze trend lijkt zich door te zetten ondanks diverse steunmaatregelen vanuit het Rijk en de gemeente. Mensen wachten vaak lang om hulp in te schakelen, waardoor de problemen opstapelen. Geldzorgen leiden tot stress en zorgen voor spanningen in het huishouden. Dit heeft invloed op het kind en het gezin. Er wordt daarom landelijk en lokaal steeds meer ingezet op het voorkomen van schulden en vroegtijdig signaleren van financiële problemen.

Steeds minder vrijwilligers

Rhenen heeft veel actieve vrijwilligers. Eén op de drie inwoners van de Rhenen doet vrijwilligerswerk. Wel neemt het aantal vrijwilligers voor de Rhenense samenleving de afgelopen jaren af. Het lijkt minder vanzelfsprekend geworden om vrijwilligerswerk te doen. De grote vraag naar personeel en meer ureninzet op de arbeidsmarkt kan hier mogelijk ook een effect op hebben. Evenals een groter beroep op inwoners vanuit mantelzorg.

Vrijwilligersorganisaties en sportverenigingen hebben steeds meer moeite om geschikte vrijwilligers te vinden. Vrijwilligers leveren een belangrijke bijdrage aan de Rhenense samenleving. Met de verwachte toename van zorg is de extra steun van vrijwilligers juist heel belangrijk. Van belang is om vrijwilligerswerk te blijven continueren en stimuleren door middel van ondersteuning en goede samenwerking.

Polarisatie

Landelijk zien we een trend waarbij de tegenstellingen tussen groepen in de samenleving steeds sterker worden, waardoor groepen tegenover elkaar komen te staan. Dit heet polarisatie. Deze polarisatie komt voort uit etnische, culturele en religieuze verschillen, maar gaat ook over arm en rijk, hoog -en laagopgeleid en linkse of rechtse politieke voorkeur. Media en politici dragen bij aan het uitvergroten van verschillen. Internet en sociale media bieden vele voordelen, maar zorgt ook voor het verdwijnen van de grenzen tussen de reële en virtuele wereld. Informatie verspreid zich sneller, zonder dat iemand regie heeft.

Naast polarisatie tussen groepen in de samenleving zien we ook een grotere afstand tussen burgers ten opzichte van overheid en instituties.

Polarisatie biedt kansen wanneer we – door met elkaar te blijven praten - duidelijk krijgen waar verschillen liggen en gaan nadenken hoe we die verschillen kunnen overbruggen. Polarisatie zorgt echter ook voor een verdeling in de samenleving. Om het vertrouwen terug te krijgen, begint dat met vertrouwen geven. Daarnaast bieden technologieën ook kansen om juist effectiever en doelgerichter te communiceren.

De wet -en regelgeving vanuit het Rijk is continu in beweging

Ook vanuit het Rijk wordt ingespeeld op trends -en ontwikkelingen. Maar ook de beheersing van de kosten en de verbetering van de kwaliteit zorgen voor veranderingen. Actuele veranderingen zijn onder andere de hervormingsagenda Jeugdwet, de verbetering en vernieuwing van de Wet maatschappelijke Ondersteuning, de wijzigingen binnen de Participatiewet, het Breed Offensief ter verbetering van de arbeidsmarktkansen voor mensen met een arbeidsbeperking, het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA), het Integraal Zorg Akkoord (IZA) en de Wet Aanpak Meervoudige problematiek Sociaal domein (WAMS). De veranderingen richten zich op verbetering van hulpverlening en de uitvoeringspraktijk, om het zorgstelsel beheersbaar en betaalbaar te houden.

3. Hoe ziet Sociaal Rhenen er in 2030 uit? Toekomstbeeld

In dit hoofdstuk schetsen we het toekomstbeeld van Sociaal Rhenen in 2030. In de visie beschrijven we hoe sociaal Rhenen er in 2030 uit ziet. In de missie staat welke opdracht de gemeente aan zichzelf meegeeft. Om die opdracht uit te kunnen voeren moeten we ook keuzes maken. Dat doen we aan de hand van de vijf Rhenense principes.

Visie Sociaal Rhenen 2030

Het is prettig wonen en leven in Rhenen, Elst en Achterberg. Inwoners van de gemeente Rhenen zijn tevreden mensen. Ze houden van de rust, de natuur en de saamhorigheid in Rhenen. Maar ze kunnen ook genieten van de vele activiteiten die georganiseerd worden en de plekken waar ze elkaar ontmoeten.

Sociaal Rhenen kenmerkt zich als een actieve en betrokken samenleving. Actief vanwege de vele vrijwilligers die zich inzetten voor de individuele mens en samenleving als geheel. Samen zorgen we ervoor dat iedereen mee kan doen. Maar Rhenense inwoners zijn ook actief binnen het rijke verenigingsleven of bewegen in de natuur. Betrokken omdat we elkaar kennen. Inwoners hebben oog voor elkaar en staan klaar voor anderen die zorg of ondersteuning nodig hebben. Of het nu is binnen de familie, binnen de kerk of in de buurt. Een samenleving waarbij de mensen problemen zoveel mogelijk zelf of met elkaar oplossen.

Sociaal Rhenen is een inclusieve samenleving waarin iedereen mee kan en mag doen. Omdat mensen elkaar accepteren om wie ze zijn, ongeacht je leeftijd, afkomst, huidskleur, geloof, politieke voorkeur, geaardheid, beperking, financiële situatie of gender.

Inwoners van de gemeente Rhenen voelen zich gezond en vitaal. Ze zijn in staat om met fysieke, sociale en mentale uitdagingen in het leven om te gaan. Soms is daar hulp bij nodig. Meestal kunnen zij terecht bij hun familie, vrienden of bureaus. Maar ook op school of bij de werkgever. Daar waar dit niet lukt of wanneer er meer nodig is, is de gemeente er om de inwoners weer op weg te helpen. De gemeente neemt de zorg en de problemen niet over, maar zoekt samen met de inwoner naar een manier waarop het wel weer lukt.

Om de zorg en ondersteuning nu en in de toekomst te kunnen blijven bieden monitoren we de ontwikkelingen op sociaal, economisch en gezondheid niveau. Zo kunnen we indien nodig bijsturen op preventie. Ook werken we actief samen, op zowel lokaal als regionaal niveau. Enerzijds om elkaar te versterken door gebruik te maken van elkaars kennis, expertise en ervaringen om zo tijdig in te kunnen spelen op veranderingen of nieuwe taken. Anderzijds om de integraliteit te bevorderen en de kosten beheersbaar te houden.

Missie

Een actieve, gezonde, veilige en vitale samenleving waarin iedereen gelijke (ontwikkel)kansen heeft en meedoet naar vermogen.

We focussen ons op preventie en hebben vertrouwen op de eigen kracht van onze inwoners. Zo blijft zorg en ondersteuning beschikbaar en betaalbaar voor de mensen die het nodig hebben.

Rhenense principes

De sociale basis in Rhenen is op orde: het goede van Rhenen kunnen we behouden en versterken en er is ruimte voor ontwikkeling. We moeten echter ook vooruitkijken en inspelen op de trends en ontwikkelingen om de zorg en ondersteuning ook in de toekomst beschikbaar en betaalbaar te houden.

Dat betekent dat we keuzes moeten maken. Dit doen we aan de hand van de Rhenense principes (figuur 1). De Rhenense principes helpen ons om keuzes te maken en zijn leidend bij de ontwikkeling van toekomstig beleid en de uitvoering daarvan.

De Rhenense principes zijn een geheel. De principes staan met elkaar in verbinding. Ze kunnen niet zonder elkaar. De Rhenense principes passen bij het Werken vanuit de Bedoeling.

Principe 1: Iedereen doet mee vanuit vermogen

In Rhenen streven we naar een samenleving waar iedereen meetelt en naar vermogen mee kan doen. Ongeacht je leeftijd, afkomst, huidskleur, geloof, politieke voorkeur, geaardheid, beperking, financiële situatie of gender. Hoe dat er uit ziet is voor iedereen anders.

Meedoen heeft een brede betekenis. We kijken naar wat iemand wel kan. Voor de een is dat zinvolle dag invulling die bestaat uit vrijwilligerswerk, betaald werk, training en/of (om)scholing. Voor de ander betekent dit lid zijn van een sportclub, muziekvereniging of toneelgroep.

De gemeente maakt meedoen aan de samenleving voor iedereen mogelijk en houdt hierbij rekening dat iedereen uniek is.

Principe 2: Eigen regie

Rhenense inwoners voeren regie over hun eigen leven en alles wat daarbij nodig is om een goed leven te leiden. Rhenense inwoners maken daarin zelf keuzes op basis van de eigen waarden, normen en drijfveren. Eigen regie draagt bij aan de kwaliteit van leven. De gemeente stimuleert deze eigen regie of stelt inwoners juist weer in staat om hun eigen regie te nemen.

Eigen regie heeft ook betrekking op de samenleving als geheel (het gezin, familie, vrienden, burens, geloofsgemeenschappen, maatschappelijke organisaties). Sterke en hechte gemeenschappen zorgen voor elkaar. Als iemand vastloopt biedt de gemeente een helpende hand om iemand weer op weg te helpen. Dat geldt ook wanneer de veiligheid in het gedrang is. Met een beetje hulp kunnen mensen soms meer dan ze denken.

Voorbeeld:

Samen met jongeren die gebruik maken van het leerlingenvervoer proberen we manieren te vinden waarop ze zelfstandig kunnen reizen, bijvoorbeeld met een elektrische fiets. Op deze manier hebben ze meer eigen regie.

Principe 3: Werken vanuit vertrouwen

In Rhenen werken we op basis van vertrouwen. Vertrouwen in onze inwoner, maar ook vertrouwen in de samenleving, de vrijwilligers en de professionals. Vertrouwen in plaats van wantrouwen. Dat begint met vertrouwen geven. We richten ons beleid en daarmee de praktijk in op de inwoners die zorg en ondersteuning ook echt nodig hebben. Dit betekent het geven van regelruimte, zonder strakke protocollen en regels. Als inwoners een formulier niet goed of te laat invullen, gaan wij niet direct uit van opzet.

Werken vanuit vertrouwen gaat ook over betrouwbaar zijn en daarmee vertrouwen krijgen. Dat betekent dat we als gemeente duidelijke afspraken maken en deze ook nakomen. Andersom verwachten we dat ook van onze inwoners en maatschappelijke partners. Zo creëren we met elkaar een wederzijds vertrouwen.

Principe 4: Vanuit oorzaak werken aan een duurzame oplossing

Soms vragen inwoners om hulp voor een probleem en dan blijkt er een andere hulpvraag onder te liggen. Dan gaan we terug naar de oorzaak van het probleem. De gemeente kijkt bij het vinden van de juiste oplossing niet alleen naar wat er gevraagd wordt, maar vraagt door en gaat op zoek naar de oorzaak van de hulpvraag. Daarbij kijken we niet alleen naar het individu, maar naar het hele gezin of huishouden en de (sociale) omgeving. Een duurzame oplossing vraagt om een integrale benadering en goede samenwerking. Met onze inwoners, onze (interne) professionals, onze maatschappelijke partners en onze partners in de regio.

Principe 5: Eenvoud en doen wat nodig is

We werken vanuit de bedoeling. De inwoner staat centraal en niet de regels. We kijken naar het gewenste effect dat de inwoner samen met de gemeente wil bereiken en kijken daarna of dit past binnen de geest van de wet.

Niet ieder probleem vraagt direct om een oplossing. We doen wat nodig is. We bieden afgestemde hulp en brengen specialismen bij elkaar om sneller tot de juiste oplossing te komen. We zetten ondersteuning en zorg waar dit echt nodig is snel in: zo licht en kort als mogelijk en zo zwaar als nodig. We geven en nemen ruimte voor niet gebruikelijke oplossingen. We organiseren de zorg dicht bij huis als dat kan en realiseren ons ook dat Rhenen te klein is om alles zelf te doen. Dus besteden we sommige taken uit en zoeken we naar samenwerkingsverbanden die ons versterken.

Een ouder meldt zich bij gemeente omdat hun dochter moeite heeft om zich te concentreren in de klas. Het blijkt dat er financiële problemen zijn in het gezin, waardoor er veel stress en spanningen zijn. We bieden de ouders ondersteuning om hun geldzaken weer op orde te krijgen. Hierdoor verminderd de stress bij ouders en zijn zij weer in staat om aandacht te geven aan hun dochter en haar te helpen met het huiswerk. Op deze manier werken we aan een duurzame oplossing.

4. Van visie naar strategie

In het vorige hoofdstuk staan de visie en de missie op Sociaal Rhenen in 2030. Om keuzes te kunnen maken zijn de vijf Rhenense principes opgesteld. In dit hoofdstuk staat de strategie om de visie ook te vertalen naar concreet beleid en uitvoeringsplannen. De strategie werken we uit in vijf pijlers:

- Gezond en vitaal
- Ontmoeten en verbinden
- Passende en toegankelijke voorzieningen
- Aantrekkelijke leefomgeving
- Leren, werken en ontwikkelen

Binnen iedere pijler passen we de Rhenense principes toe. De pijlers gelden als kader bij de vertaling van de visie naar concreet beleid en uitvoeringsplannen.

Pijler Gezond en vitaal

In 2030 ervaren inwoners van Rhenen een goede gezondheid in het dagelijks leven. Hierdoor zijn Rhenense inwoners beter in staat om met fysieke, emotionele en sociale uitdagingen om te gaan.

We vertrouwen erop dat inwoners zelf in staat zijn om de juiste keuzes te maken met betrekking tot hun gezondheid en vitaliteit. Om dit nog meer te stimuleren stellen we gezondheid en vitaliteit in al ons beleid centraal. Dan hebben we het niet alleen over de fysieke gezondheid, maar juist ook over de mentale en sociale gezondheid.

Fysieke gezondheid gaat het over het bevorderen van een gezonde leefstijl zoals gezonde voeding en bewegen. Daar waar de fysieke gezondheid beperkingen met zich mee brengt, kijken we naar wat wel kan en waar ondersteuning nodig is.

Mentale gezondheid gaat het over het lekker in je vel zitten en hoe je omgaat met de dagelijkse uitdagingen in het leven. Leren en ontwikkelen van persoonlijke vaardigheden en talenten dragen bij om weerbaarder en zelfverzekerder te worden. Als gemeente bieden we hierin ondersteuning (Zie ook Pijler leren, werken & ontwikkelen).

Sociale gezondheid gaat over meedoen, het hebben van een sociale contacten als daar behoefte aan is en een zinvolle daginvulling. Vanuit de gemeente stimuleren en faciliteren we hierin (Zie ook Pijler ontmoeten & verbinden).

Als gemeente gaan we hier niet alleen zelf mee aan de slag: we stimuleren ook dat inwoners elkaar inspireren en stimuleren. Daarbij laten we ons inspireren door het gedachtegoed van 'Positieve gezondheid' 1.

Een optimale gezondheid op alle vlakken (fysiek, mentaal, sociaal) helpt onze inwoners meer grip en regie op hun eigen leven te krijgen en te houden. Er is minder eenzaamheid en mensen weten elkaar te vinden voor hulp en ondersteuning. Inwoners hoeven minder vaak terug te vallen op zorg en ondersteuning vanuit de gemeente. De druk op de professionele zorg kan daardoor afnemen.

1 Positieve Gezondheid is een bredere kijk op gezondheid, uitgewerkt in zes dimensies.
Bron: Institute for positive health <https://www.iph.nl>

Wat betekent dit voor mij als inwoner?

- Dat ik volop mogelijkheden heb om gezond en vitaal te leven, zowel fysiek als mentaal en sociaal. Als het nodig is kan ik daar ondersteuning bij krijgen. Zo zijn er voor mij voldoende mogelijkheden om alleen en in groepen te sporten of te bewegen in de buurt.
- Dat als ik een goed initiatief heb om de gezondheid te bevorderen, de gemeente meedenkt en er subsidie beschikbaar is om het uit te voeren. Denk daarbij bijvoorbeeld aan beweegprojecten, zelfhulpgroepen of samen koken en eten.
- Dat als ik zorg of ondersteuning nodig heb, de gemeente kijkt naar mijn mogelijkheden en wat voor mij haalbaar is met de focus op wat wel kan. De gemeente kan mij dan ook naar de juiste zorg- of hulpverlener verwijzen.

Wat betekent dit voor ons als gemeentelijke organisatie?

- Dat we bij onze inwoners kijken naar wat de persoon wel kan, denkend in mogelijkheden. Onze inwoner is meer dan zijn of haar ziekte of beperking.
 - Dat we het zelf-organiserend vermogen van onze inwoners stimuleren (iemand kan vaak meer dan zij zelf denken).
- Dat we gezondheid breed benaderen; zowel fysiek, mentaal als sociale gezondheid stellen we centraal. Hier ligt een verbinding met de alle pijlers.
- Dat we onze maatschappelijke partners stimuleren en faciliteren om samen met de gemeente het gedachtegoed positieve gezondheid en werken volgens de bedoeling
- een plek te geven in de dagelijkse praktijk.

Pijler Ontmoeten en verbinden

In Rhenen staan inwoners voor elkaar klaar. Dit zien we terug in onze grote groep betrokken vrijwilligers en sociale netwerken waarin allerlei activiteiten worden georganiseerd. Ook staan we in verbinding met elkaar door het rijke Rhenense verenigingsleven en de hechte geloofsgemeenschappen. Als geheel dragen we bij aan Rhenen als vitale en krachtige samenleving.

Door migratie zien we steeds meer diversiteit en verschillende culturele achtergronden samenkomen. We stimuleren activiteiten waarbij verschillende culturen met elkaar in contact komen. Via bijvoorbeeld gezamenlijke activiteiten of via vrijwilligerswerk komen inwoners met verschillende achtergronden met elkaar in contact. Persoonlijke contacten tussen mensen leiden tot gesprekken. Door deze gesprekken ontstaat meer kennis en begrip voor elkaars achtergrond, gelijktijdig ontstaan er nieuwe sociale netwerken. Op die manier werken we aan een inclusieve samenleving.

Om elkaar te kunnen ontmoeten en verbinden behoudt iedere kern een multifunctioneel gebouw of buurthuis: het Dorpshuis Achterberg, MFG Het Bestegoed en over een paar jaar ook een nieuw MFG in Rhenen. Tot die tijd blijven de Westpoort en de Buurtgarage in gebruik. Bij voldoende behoefte in een wijk of woonbuurt voor een ontmoetingsplek en wanneer inwoners initiatief hiervoor nemen, wordt dit ondersteund door de gemeente. Scholen zijn ook belangrijke ontmoetingsplekken. Kinderen en jongeren ontmoeten hier leeftijdsgenoten in de klas, op het schoolplein of daarbuiten. Ouders, opa's en oma's ontmoeten elkaar bij het halen en brengen van hun (klein)kinderen of tijdens activiteiten op school. Voor jongeren onderzoeken en creëren we de mogelijkheid van een eigen plek voor activiteiten en ontmoeting buiten schooltijd om.

Rhenen is een gemeente waar de lijnen tussen de verschillende maatschappelijke organisaties kort zijn. Inwoners, vrijwilligers en professionals werken samen op een waarderende manier. We weten wie waarvoor verantwoordelijkheid draagt. Dat is ook de kracht van de Rhenen. En zo zorgen we ervoor dat onze inwoners niet alleen kunnen terugvallen op zorg en ondersteuning als er binnen het netwerk niet voldoende hulp geboden kan worden. We kijken ook naar de mogelijkheden om de sociale omgeving te versterken.

Omdat we elkaar kennen, signaleren we ook snel als iemand hulp of ondersteuning nodig heeft.

Om de kwaliteit van zorg en ondersteuning te behouden en versterken, hebben we zowel professionals als vrijwilligers nodig. We stimuleren en faciliteren het vrijwilligerswerk. Wie waarvoor verantwoordelijk is en wat we van elkaar mogen verwachten moet helder en in balans zijn voor iedereen.

Om ervoor te zorgen dat we als gemeente ook in staat zijn om alle wettelijke taken uit te blijven voeren en in te kunnen spelen op ontwikkelingen, versterken we de samenwerking met buurgemeenten. Door de bundeling van kennis en uitwisseling van ervaringen creëren we meer denkkraft en komen we eerder tot effectieve en duurzame oplossingen.

Wat betekent dit voor mij als inwoner?

- Dat er in mijn buurt diverse plaatsen zijn waar ik andere mensen kan ontmoeten; zoals een buurthuis, sportclub, bibliotheek, de kerk of op het schoolplein. Doordat ik andere mensen ontmoet, kan ik een sociaal netwerk opbouwen.
- Dat als ik vragen heb of ergens hulp bij nodig heb, er vrijwilligers of professionals zijn die mij op weg kunnen helpen.
- Dat het Dorpshuis Achterberg, MFG Het Bestegoed, de Westpoort en de Buurtgarage er is er voor alle inwoners. Maar ook in de kerk, op school of bij de sportvereniging en andere plekken worden activiteiten georganiseerd. Op deze centrale plekken kan ik meedoen aan sociale activiteiten.
- Dat ik zelf ook het initiatief kan nemen om wat te organiseren.
- Dat ik alert ben op vereenzamende buurtgenoten. Ik ga eens wat vaker op bezoek bij de ouder wordende buurvrouw en als ik het zelf niet kan, dan schakel ik mijn buurtgenoten, een welzijnsorganisatie of de gemeente in.
- Dat ik meedoe met activiteiten in de buurt. Door een uitnodiging te ontwerpen, mijn tuin ter beschikking te stellen of door aanwezig te zijn: ik doe mee naar vermogen.

Wat betekent dit voor ons als gemeentelijke organisatie?

- Dat we zorgen voor goede faciliteiten (zowel binnen als in de openbare ruimte) die beschikbaar zijn voor ontmoeting en activiteiten.
- Dat we samenwerken met maatschappelijke organisaties zoals kerken, vrijwilligersorganisaties en belangenorganisaties. Deze organisaties zijn belangrijke partners binnen het sociaal domein en de sociale basis. We staan open voor samenwerking met nieuwe maatschappelijke organisaties die zich inzetten voor de Rhenense samenleving en de regio.
- Dat we samenwerken met diverse netwerken zoals het netwerk voor nieuwkomers, netwerk informele zorg en het netwerk tegen armoede, maar deze ook actief blijven faciliteren als dat nodig is.
- Dat we regie voeren op de lokale samenwerking als het gaat om zorg en ondersteuning. Dat doen we vanuit onze verantwoordelijkheid richting inwoners, maar ook vanuit opdrachtgeverschap richting onze contractpartners. Regie voeren gaat over sturen op het behalen van de gewenste maatschappelijke resultaten. Hoe ze dat doen is aan de organisaties zelf: we vertrouwen op hun professionaliteit.
- Dat we met vrijwilligersorganisaties heldere afspraken maken over de taken, rollen en verantwoordelijkheden binnen de samenwerking.
- Dat we de samenwerking met buurgemeenten en regio versterken, om kennis en ervaringen met elkaar te kunnen delen, meer slagkracht kunnen organiseren en efficiënter en effectiever kunnen werken.
- We faciliteren netwerkbijeenkomsten en maken heldere afspraken over de samenwerking met onze maatschappelijke partners.

Pijler Passende en toegankelijke voorzieningen

In 2030 heeft Rhenen nog steeds een breed aanbod van sociale en maatschappelijke voorzieningen. We behouden de voorzieningen die goed werken, zoals Talenhouse en het Taalhuis. Als voorzieningen niet goed werken, dan kijken we of er verbetering mogelijk is en anders stoppen we er mee. We staan open voor nieuwe ontwikkelingen om zo onze inwoners passende ondersteuning te kunnen blijven bieden.

De voorzieningen zorgen ervoor dat inwoners zo zelfstandig mogelijk alleen of met elkaar kunnen wonen en leven in hun eigen buurt. Rhenen, Elst en Achterberg hebben elk hun eigen kenmerken en behoeften. Samen met inwoners, vrijwilligers, mantelzorgers en maatschappelijke partners halen we op waar behoefte aan is. Zo zorgen we samen voor passende voorzieningen in elke kern.

In 2030 leven we -meer dan ooit- in een digitale samenleving. De dienstverlening vanuit de gemeente past zich hierop aan. De aanvraagprocedures voor maatwerkvoorzieningen zijn kort en simpel. Administratieve processen zijn eenvoudig en verder geautomatiseerd. Hierdoor ontstaat er meer tijd en ruimte voor persoonlijk contact met de inwoners die dat nodig hebben.

We vinden het belangrijk dat mensen zoveel mogelijk hun weg vinden in de digitale samenleving. Informatie over zorg, ondersteuning en regelingen is makkelijk te vinden via de website of via andere mediakanalen. We luisteren naar de informatiebehoeften van inwoners en maatschappelijke partners en sluiten aan op de digitale, taal- en leesvaardigheden van onze inwoners. We zorgen dat onze inwoners de mogelijkheid krijgen om digitaal vaardiger te worden als daar behoefte aan is.

Persoonlijk contact blijft ook belangrijk. Het Sociaal Plein in het Huis van de gemeente is het hart van de gemeente Rhenen als het gaat om zorg, ondersteuning en maatwerkvoorzieningen. Dit is de plek waar inwoners terecht kunnen voor informatie en advies over o.a. zorg en ondersteuning, welzijn, geldzaken, opvoeding, jeugd en wonen. Daarnaast organiseren we in iedere kern een vast aanspreekpunt: iemand die een spilfunctie heeft en in contact staat met de gemeente, wijkverpleging, jeugdgezondheidszorg, ggz, politie etc.

Door de combinatie van digitale informatie, een fysieke locatie en goede samenwerking tussen professionals en vrijwilligers versterken we de sociale basis in wijken en buurten. Ook zorgen we ervoor dat niemand verdwaald raakt in het landschap van voorzieningen.

Individuele maatwerkvoorzieningen, zoals jeugdhulpvoorzieningen, persoonlijke begeleiding, hulpmiddelen, respijtzorg en leerlingenvervoer worden passend bij de inwoner ingezet. Waar wachtlijsten zijn, kijken we als gemeente breed naar alternatieve oplossingen. Hiermee wordt de druk op wachtlijsten verminderd. We vinden een passende en effectieve oplossing omdat we op zoek gaan naar de vraag achter de vraag. Eerst nemen we stressfactoren weg en zodra er meer ruimte is brengen we in beeld wat nodig is om de eigen situatie en mogelijkheden in kaart te brengen. Om er vervolgens vanuit eigen regie mee aan de slag te gaan. Door op deze manier te werken verwachten we dat er minder vaak gespecialiseerde zorg nodig is.

Toegankelijk gaat ook over fysieke toegankelijkheid en bereikbaarheid van voorzieningen. Ontmoeten en laagdrempelige (collectieve) activiteiten vinden zoveel mogelijk plaats in de buurt waar de inwoners wonen. De dienstverlening en maatwerkondersteuning organiseren we centraal vanuit het Sociaal Plein in Huis van de gemeente. Het Huis van de gemeente moet voor iedereen toegankelijk en bereikbaar zijn.

Wat betekent dit voor mij als inwoner?

- Dat de basis van voorzieningen in mijn buurt op orde zijn. In mijn wijk of buurt zijn diverse voorzieningen waar ik naar toe kan. Bijvoorbeeld een bibliotheek, een speeltuin, buurthuis of sportvereniging.
- Dat er bij mij in de wijk diverse activiteiten georganiseerd worden, zoals samen koken, een koffieochtend, taalactiviteiten, zelfhulpgroepen, wandelactiviteiten en taallessen. Wat er zoal te doen is hangt af van de initiatieven die er zijn in mijn wijk of buurt. Ik kan ook zelf het initiatief nemen om een activiteit te organiseren.
- Dat ik informatie en advies over hulp of ondersteuning digitaal vind. Ik kan ook bellen of langskomen bij het Huis van de gemeente. Ook voor maatschappelijke ondersteuning, hulp bij het opvoeden of inkomensondersteuning kan ik terecht bij de gemeente.
- Dat ik mensen in mijn omgeving die minder digitaal vaardig zijn mijn hulp aanbied of ik hen help de juiste hulp te vinden.

Wat betekent dit voor ons als gemeentelijke organisatie?

- Dat we bewonersinitiatieven stimuleren en faciliteren, wanneer deze bijdragen aan een sterke sociale basis.
- Dat we per kern, samen met samen met inwoners, vrijwilligers, mantelzorgers en maatschappelijke partners in beeld brengen welke behoeftes er zijn aan sociale basisvoorzieningen in de buurt. Daar waar nodig faciliteren we ook bij het tot stand brengen daarvan.
- Dat onze investeringen gericht zijn op preventie. Dat wil zeggen laagdrempelige en toegankelijke voorzieningen die helpen voorkomen dat individuele problemen ontstaan.
- Dat we inwoners blijven stimuleren -net als nu- om elkaar te helpen als iemand dat nodig heeft.
- Dat we oog hebben voor inwoners met een ziekte of een beperking. We stimuleren dat activiteiten en voorzieningen ook voor hen bereikbaar en toegankelijk zijn, door te luisteren naar hun ervaringen en ideeën. Op deze manier maken we het mogelijk dat daadwerkelijk iedereen mee kan doen.
- Dat we bij individuele hulpvragen zoeken naar wat mensen zelf of binnen hun eigen netwerk kunnen oplossen. Het mag echter niet zo zijn dat hiertoe wordt gedwongen, omdat zorg of ondersteuning niet beschikbaar is.
- Dat we keuzevrijheid bieden in het zorgaanbod waarbij we zoveel mogelijk rekening houden met persoonlijke voorkeuren voor zover dit passend en toereikend is.

Pijler Aantrekkelijke leefomgeving

In 2030 bewegen we meer. De mooie, veilige en natuurrijke omgeving nodigt inwoners uit om dat te doen. De verschillende natuurgebieden en het culturaanbod bieden nu al veel plekken om te wandelen, fietsen of elkaar te ontmoeten. We benutten kansen om nieuwe plekken in de buitenruimte te creëren waar mensen alleen of met elkaar kunnen bewegen, ontspannen en ontmoeten. De buitenruimte die rondom het nieuwe MFG in Rhenen wordt gecreëerd is daar een mooi voorbeeld van.

In wijken en buurten waar veel kinderen wonen, zijn genoeg mogelijkheden om buiten te spelen. De bestaande speeltuinen worden -als dit nodig is- opgeknapt en er worden speeltuinen opnieuw ingericht zodat er ook voldoende uitdaging is voor kinderen boven de 10 jaar. We hebben oog voor kinderen met een beperking en zorgen dat ook zij mee kunnen doen in sport en spel, cultuur en in de speeltuin. Buitenspelen bevordert tenslotte de gezondheid van kinderen op alle vlakken. Ook voor de oudere jeugd moet er ruimte zijn om samen te komen, zonder dat dit tot overlast, onveilige situaties of

Voor ons plezier, (mentale) gezondheid en welzijn bewegen we tegenwoordig meer – van jong tot oud. Kinderen spelen buiten en met z'n allen sporten, wandelen en fietsen we volop. Vaak doen we dit in gezelschap. Onze omgeving nodigt dan ook uit om naar buiten te gaan voor bewegen en ontmoeten.”
Citaat uit Visie op Rhenen 2035.

weggestuurd worden leidt.

Bij de realisatie van de woonopgave en plannen voor (her)inrichting van de openbare ruimte zijn -naast duurzaamheid- ook leefbaarheid, veiligheid en een gezonde leefomgeving vaste criteria van de plannen. Met name bij kwetsbare groepen is het van belang om aansluiting te vinden bij de behoeften en wensen.

Het onderhoud van de openbare ruimte is een taak voor de gemeente, maar samen zijn we verantwoordelijk voor het schoon en netjes houden van de buurt. We houden rekening met elkaar en spreken elkaar met respect aan op ongewenst gedrag. Alleen op die manier kunnen we met elkaar zorgen voor een omgeving waar het prettig wonen en leven is.

De gemeente Rhenen staat de komende jaren voor diverse opgaven: de ontwikkeling van woningbouw, onze duurzaamheidsopgave, klimaatdoelstellingen en mobiliteit en bereikbaarheid. Deze komen ook terug in de Visie op Rhenen 2035. Deze opgaven bieden kansen als het gaat om het in stand houden of creëren van een aantrekkelijke leefomgeving. Zoals vergroening van de wijk of het vasthouden van water. Dit zorgt voor parkachtige situaties die uitnodigen tot ontmoeting, bewegen en recreatie.

Wat betekent dit voor mij als inwoner?

- Dat ik zelf een verantwoordelijkheid heb om mijn buurt of omgeving leefbaar te houden. Bijvoorbeeld doordat ik af en toe een praatje maak met mijn buren en oog heb voor andere mensen in de buurt..
- Dat als ik zwerfafval zie liggen, ik het opraap en het naar de dichtstbijzijnde prullenbak breng. Een kleine moeite om de openbare ruimte mooi te houden.
- Dat ik mij realiseer dat niet iedereen op dezelfde manier geniet van de openbare ruimte. De een houdt van geluid en de ander van stilte. De een houdt van gezellig kletsen en de ander van stille meditatie. Ik houd rekening met de behoeften van anderen en maak afspraken met mijn buren om op een goede manier van de openbare ruimte te kunnen blijven genieten.
- Als ik een goed idee heb om wat te verbeteren in de buurt, vraag ik of meer mensen in de buurt dat ook een goed idee vinden. De gemeente kan hierbij meedenken en soms ook ondersteunen om dit idee te realiseren.

Wat betekent dit voor ons als gemeentelijke organisatie?

- Dat we bij het maken van plannen in de openbare ruimte rekening houden met de leefbaarheid, veiligheid en gezondheid van inwoners.
 - Dat we vanuit de Visie Sociaal Rhenen 2030 een kader hebben, dat ons helpt bij ruimtelijke plannen om ook vanuit leefbaarheid de juiste afweging kunnen maken.
- Dat we inwoners ondersteunen om goede afspraken met elkaar te maken om van de openbare ruimte gebruik te kunnen maken. Inzet buurtbemiddeling bijvoorbeeld.

Pijler Leren, werken en ontwikkelen

In 2030 zijn er veel mogelijkheden om te werken, te leren en te ontwikkelen. We zetten talenten, kwaliteiten en vaardigheden om in kansen. Er is ruimte voor maatwerk en persoonlijke aandacht. Iedereen verdient gelijke kansen. Dit begint al bij -9 maanden. De eerste 1000 dagen zijn van groot belang bij een goede start.

We vinden het belangrijk dat in iedere kern basisonderwijs beschikbaar blijft, zodat kinderen dichtbij huis naar school kunnen. Dit draagt bij aan een goed sociaal leven van zowel het kind als de ouder. Rhenense scholen worden gestimuleerd om naast het vaste onderwijsprogramma ook aandacht te besteden aan het stimuleren van een gezonde leefstijl en dat je dingen samen en voor elkaar doet. Gezonde leerlingen presteren beter en zitten beter in hun vel. Daarnaast is er ook aandacht voor de individuele ontwikkeling van vaardigheden en het benutten van talenten. Dit geldt voor al onze inwoners, maar in het bijzonder voor onze jeugdigen en jongeren. Goede samenwerking tussen scholen, jeugd(gezondheid)zorg, jongerenwerk en gemeente is essentieel om dit voor deze doelgroep voor elkaar te krijgen.

Het volgen van middelbaar onderwijs doen jongeren in de omliggende gemeenten of in Rhenen zelf. Voor het hoger onderwijs en beroepsonderwijs zijn jongeren gewezen op andere plaatsen. Het beschikbaar blijven van het openbaar vervoer is hierin essentieel. Goed openbaar vervoer is niet alleen belangrijk voor jongeren, ook andere inwoners hebben dit nodig.

Werken zorgt ervoor dat inwoners zelf in hun levensonderhoud kunnen voorzien. Als werk (nog) niet haalbaar is, is vrijwilligerswerk of een goede dagbesteding mogelijk een passend alternatief. Mee kunnen doen naar vermogen vergroot het welzijn en de gezondheid van mensen.

Om goed mee te kunnen doen en de kansen op werk te vergroten bieden we voor inwoners diverse mogelijkheden aan om hun basisvaardigheden te verbeteren. Dit geldt voor statushouders en ook voor inwoners die moeite hebben met lezen, schrijven of omgaan met computers. Dan gaat het over het leren van de taal, lezen, schrijven, rekenen, digitale, financiële en sociale vaardigheden. Dit versterkt de eigen regie en het zelfvertrouwen van onze inwoners en geeft hen de mogelijkheid om naar vermogen mee te doen. We maken gebruik van de kennis en ervaringen van inwoners om te zien wat werkt en waar behoefte aan is. Dit doen we in samenwerking met lokale partners zoals de Bibliotheek en HulpMaatje Rhenen. Ook zijn regionale partners daarin belangrijk, zoals de partners in de arbeidsmarktregio.

De arbeidsmarkt moet zich de komende jaren steeds meer ontwikkelen tot een inclusieve arbeidsmarkt. Voor inwoners waarbij de arbeidsmarkt nog onvoldoende aansluit, hebben we plekken waar ze zich op een veilige en goede manier kunnen ontwikkelen en indien mogelijk kunnen doorstromen naar regulier werk.

Werken moet ook lonen. Als gemeente stimuleren we dit door het beleid voor mensen met een laag inkomen in te richten en onze participatie-instrumenten in te zetten op het voorkomen van armoedeval als inwoners weer aan het werk gaan.

Inwoners die -tijdelijk- niet kunnen werken en daardoor moeten rondkomen van een laag inkomen bieden we extra ondersteuning, zodat zij die wat minder te besteden hebben ook mee kunnen doen.

Wat betekent dit voor mij als inwoner?

- Dat mijn kind gelijke kansen krijgt in het basisonderwijs, ongeacht mijn achtergrond, inkomen of opleidingsniveau.
- Dat ik zoveel mogelijk zelf zorg voor mijn inkomen, bij voorkeur met werk.
- Dat als betaald werk niet haalbaar is, ik ondersteuning kan krijgen bij het vinden van andere mogelijkheden; bijvoorbeeld vrijwilligerswerk, beschut werk of andere dagbesteding.
- Als ik moeite heb met lezen, schrijven of de Nederlandse taal, ik hierbij ondersteuning kan krijgen. Er zijn bijvoorbeeld vrijwilligers die mij willen helpen met het spreken van de Nederlandse taal, leren rekenen of het omgaan met een computer. Ook kan ik ondersteuning krijgen om mijn sociale vaardigheden te versterken.

Wat betekent dit voor ons als gemeentelijke organisatie?

- Dat we er als gemeente zijn voor onze inwoners (jong en oud) die wat extra ondersteuning nodig hebben om zichzelf verder te ontwikkelen en om mee te kunnen doen. Meedoen op school, meedoen met vrijwilligerswerk en/of meedoen op de arbeidsmarkt.
- Dat we ons inzetten op het voorkomen van uitval (werk of school) en het versterken van vaardigheden zodat inwoners weer zo zelfstandig mogelijk verder kunnen en de regie houden. Daarbij trekken we samen op met buurgemeenten en maatschappelijke organisaties in de regio.
- Dat we trainingen en ondersteuning lokaal of anders regionaal aanbieden. Daarbij werken we samen met zowel professionals als vrijwilligers. Als de locatie een belemmering vormt, zoeken we hiervoor een passende oplossing.
- Dat we ondersteuning op het gebied van leren, werken en ontwikkelen dicht bij huis als dat kan organiseren. Doen wat nodig is, betekent ook dus dat sommige taken uitbesteed worden of dat we hierin samenwerking zoeken met buurgemeenten in de regio.
- Dat we samenwerken in de arbeidsmarktregio en samen optrekken met buurgemeenten in de regio, om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt of met een uitkering weer aan het werk te helpen.
- Dat we samenwerken met IW4, het Werkgeversservicepunt en partners in de regio FoodValley en de onderlinge samenwerking stimuleren. Dit punt krijgt een plek in de economische agenda van de gemeente Rhenen.

Bijlage 1: Trendrapportage Visie Sociaal Rhenen 2030
<https://bit.ly/3K8peZd>

Bijlage 2: Opbrengsten participatietraject
<https://bit.ly/3MhPX8t>

